

Bankenes sikringsfond  
Dronning Mauds gate 10  
Postboks 1213, Vika  
0110 Oslo

Trondheim, 13. februar 2025

Deres referanse: 2024/445

## Forslag til endring av modell for beregning av bidrag til innskuddsgarantifondet

LOKALBANK viser til høringsnotat fra Bankenes sikringsfond om forslag til endring av modell for beregning av bidrag til innskuddsgarantifondet.

LOKALBANK består av 16 frittstående sparebanker med sterk lokal forankring som har inngått et samarbeid for å styrke bankenes kundetilbud og konkurransekraft. Samlet representerer bankene over 250 000 kunder og 150 mrd. kr i forretningskapital.

Vi takker for god dialog i prosessen og for muligheten til å avgi et formelt hørings svar.

### Indikator 5.3 Indikator for systemviktighet

Sikringsfondet foreslår å inkludere bankenes forvaltningskapital som ny tilleggsindikator for systemviktighet i banker. Forslaget begrunnes med at banker som forventes å bli krisehåndtert, representerer et lavere garantiansvar for innskuddsgarantiordningen enn banker som forventes å bli avvirket. Indikatoren foreslås å vektas 10 prosent, da *“Indikatoren for systemviktighet har en særlig høy forklaringssevne på differansen mellom bidrag og garantiansvaret til den enkelte bank...”*. Det vises videre til at innskuddsgarantiordningen (Riksgälden) i Sverige har innført en risikoindikator som tillegger systemviktighet betydning ved fastsettelse av bidragene.

Vi anerkjenner at krisehåndtering gir lavere garantiansvar for sikringsfondet, men det er vår vurdering at valget av en kontinuerlig variabel (forvaltningskapital) som indikator for en kategorisk hendelse (krisehåndtering, helt eller delvis, eller ikke) er uhensiktsmessig. Valget av forvaltningskapital som indikator vil skape differanse mellom bidragene fra de aller minste bankene og de små bankene som ikke nødvendigvis reflekterer hverken risikoen for at en bank kriserammes eller garantiansvaret for sikringsfondet, gitt at hverken de små eller de minste vil krisehåndteres. Ved å benytte en kontinuerlig variabel bidrar Bankenes sikringsfond til en uheldig utvikling hvor mindre banker “straffes” utelukkende på bakgrunn av størrelse, og ikke basert på bankens risikostyring.

Vår vurdering er at en kategorisk variabel vil gi et langt mer presist bilde av risikoen den enkelte bank representerer for sikringsfondet. En binær variabel kan eksempelvis være som Riksgälden har innført i Sverige, om banken defineres som systemviktig eller ikke.

Vi mener at forslaget også må sees i sammenheng med flere andre foreslåtte endringer som, hvis innført, vil medføre en betydelig økning i bidrag for de mindre bankene med tradisjonell forretningsmodell uten at dette nødvendigvis reflekterer en reell økning i risiko. Dette gjelder særlig den foreslåtte endringen av indikator 1.2 fra *Ren kjernekapitaldekning til Overdekning til ren kjernekapitaldekning (inkl. pilar 2)*, og

endringen av vekting under 4 *Forretningsmodell* (se eget avsnitt under) som medfører høyere bidrag for standardmetodebanker med porteføljer som i hovedsak består av godt sikrede boliglån med lav risiko.

## Indikator 3.2 Resultatførte tap over brutto utlån

Sikringsfondet foreslår å inkludere en ny tilleggsindikator, Resultatførte tap over brutto utlån til kunder, som skal erstatte usikrede utlån i dagens modell. Vi mener at indikatorene som legges til grunn i modellen i minst mulig grad bør bygge på estimatposter i regnskapet. Tapsmodellene skal kalibreres til å i best mulig grad kunne estimere fremtidige tap, men som kjent er det begrenset empirisk tapsdata fra Norge å bygge disse modellene på. Samtidig er modellene kalibrert til å kunne fange opp tap tidlig ut fra endringer i kundens kredittrisiko. Dersom kredittrisikoen senere reduseres, vil de resultatførte tapene helt eller delvis tilbakeføres i bankens regnskap. I modellen som er foreslått fra Sikringsfondet, vil resultatførte tap kun hensyntas når det er kostnadsførte tap i resultatregnskapet. Senere inntektsføringer vil altså ikke bli hensyntatt i modellen. Dette er etter vår vurdering uheldig og vil i ytterste konsekvens gi incentiver til å utsette tapsavsetninger i steg 3 frem til man har kommet nærmere et konstatert tap.

Vi vil også trekke frem denne indikatorens åpenbare prosykklisitet, spesielt om man benytter kun ett datapunkt i beregningen. EBA har i sin Guideline lagt opp til at slik prosykklisitet skal begrenses. I EBA/GL/2023/02 side 20 står det at *“DGSs should calculate the RoA as an average over at least 2 years to avoid including one-off events and avoid procyclicality in contributions.”* om bakgrunnen til at RoA skal beregnes over flere perioder. Etter vår vurdering vil dette gjelde tilsvarende for den nye indikatoren. Til slutt vil vi nevne at indikatoren resultatførte tap over brutto utlån i stor grad vil måle det samme som indikatoren misligholdte og tapsutsatte lån. Dette på bakgrunn av at økte tapsavsetninger i steg 3 vil slå tilsvarende ut på begge disse indikatorene.

Dersom Sikringsfondet skulle velge å inkludere denne nye tilleggsindikatoren, vil vi anbefale at indikatoren beregnes som et gjennomsnitt av resultatførte tap over flere perioder, slik Finans Norge foreslår i sitt hørings svar. Dette vil gjøre at problematikken rundt tilbakeføring av tidligere kostnadsførte tap mitigeres og at indikatorens prosykklisitet reduseres.

Vi stiller oss for øvrig bak innspillene til Finans Norge knyttet til denne tilleggsindikatoren.

## Indikatorer 4.1 Risikovekt i samlet beregningsgrunnlag og 4.2 Totalkapitalrentabilitet

Forslaget til ny beregningsmodell inneholder også en endring i vekting av indikatorene under 4 *Forretningsmodell*. Indikator 4.1 *Risikovekt* foreslås tillagt mindre vekt enn tidligere, mens indikator 4.2 *Totalkapitalrentabilitet* vil tillegges betydelig høyere vekt enn i gammel modell. Vi forstår at endringene følger av oppdaterte retningslinjer fra EBA. Likevel bør det påpekes at begge endringene, hver for seg og især samlet, virker risikodrivende. Alt annet like, favoriserer endringene banker med mer risikable engasjement og/eller høyere BM-andel, som historisk har gitt betydelig høyere tap enn sikrede PM-lån. Noe av denne effekten kan reduseres dersom indikator 4.1. gis en høyere vekt enn EBAs minimumsvekt.

Med hilsen

På vegne av LOKALBANK

(Sign.)

Tarjei Tyssebotn

Leder virksomhetsstyring finansiell risiko